

Σ.Α.Τ.Ε.

Οι Εργοληπτικές Οργανώσεις κατ'αλφαβητική σειρά:

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ (ΠΕΔΜΕΔΕ)

Ασκληπιοῦ 23 - 106 80 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210-3614978

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΠΛΩΜ. ΜΗΧ/ΤΩΝ ΗΛ/ΤΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜ. ΕΡΓΩΝ (ΠΕΔΜΗΕΔΕ)

Αχαρνών 35 - 104 39 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210-8232210

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΕΣΕΔΕ)

Θεμιστοκλέους 6 - 106 78 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210-3814735

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΕ (ΣΑΤΕ)

Φειδίου 14-16 - 106 78 ΑΘΗΝΑ - Τηλ.: 210-3301814

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΤΑΞΕΩΝ (ΣΤΕΑΤ)

Πινδάρου 4 - 106 71 ΑΘΗΝΑ - Τηλ. 210-3617321

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αριθ. Πρωτ. 304/94/45/15565/390

Αθήνα, 11 Ιανουαρίου 2005

Π Ρ Ο Σ Τον
Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
κ. Γεώργιο Σουφλιά
Χαρ. Τρικούπη 182
Α Θ Η Ν Α

ΚΟΙΝ.: α) Υφυπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
κ. Θεμιστοκλή Ξανθόπουλο

β) Γεν. Γραμματέα Δημ. Έργων
κ. Γεώργιο Τρυφωνίδη
Χαρ. Τρικούπη 182
Α Θ Η Ν Α

ΘΕΜΑ: Προτεινόμενες τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου των δημοσίων έργων.

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Η Συντονιστική Επιτροπή των Εργοληπτικών Οργανώσεων (Σ.Ε.Ε.Ο.) μετά από επανειλημμένες συνεδριάσεις και ενδελεχή εξέταση των διαφόρων θεμάτων, κατέληξε στην ομόφωνη υιοθέτηση ορισμένων προτάσεων τροποποίησης του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου για τα δημόσια έργα, οι οποίες θα βελτιώσουν ουσιαστικά και νομοτεχνικά την ισχύουσα νομοθεσία. Οι τροποποιήσεις αυτές, οι οποίες θα μπορούσαν να εισαχθούν ως τροπολογίες στον υπό ψήφιση νόμο περί μελετών, είναι οι ακόλουθες:

Σ.Α.Τ.Ε.

Α) Τροπολογία σχετικά με τις υποχρεωτικές υπεργολαβίες:

Επειδή με την παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 3263/2004 περιορίσθηκε το ποσοστό του έργου που δύναται να ανατεθεί υπεργολαβικώς από 70% σε 30%, απαιτείται ανάλογη αναπροσαρμογή του εδαφίου της παρ. 8 του άρθρου 5 του Ν. 1418/1984 για τις λεγόμενες «υποχρεωτικές υπεργολαβίες», σύμφωνα με το οποίο, στις διακηρύξεις η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιβάλει στον ανάδοχο της σύμβασης να αναθέσει σε τρίτες εργοληπτικές επιχειρήσεις, εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 30% του συνολικού συμβατικού αντικειμένου. Εάν η διάταξη παραμείνει υπό τη σημερινή της μορφή, το καθεστώς για τις υποχρεωτικές υπεργολαβίες θα καταστεί υπερβολικά ανελαστικό, αφού ούτε άνω του 30% υποχρεωτική υπεργολαβία θα μπορεί να δοθεί, λόγω της απαγόρευσης του Ν. 3263/2004, ούτε όμως και κάτω του 30% θα είναι δυνατή η ανάθεση υποχρεωτικής υπεργολαβίας, λόγω του προαναφερθέντος περιορισμού περί ελαχίστου ορίου.

Περαιτέρω, είναι αναγκαίο να διασφαλισθεί η δεσμευτικότητα των συμφωνιών συνεργασίας μεταξύ υποψηφίων αναδόχων και υπεργολάβων και η διαφάνεια των σχετικών διαδικασιών. Η ισχύουσα ρύθμιση δεν παρέχει τα ανωτέρω εχέγγυα, μια και ο ανάδοχος μπορεί να αθετήσει χωρίς ιδιαίτερα κωλύματα καταρτισμένες συμφωνίες υπεργολαβικής συνεργασίας, ο δε κύριος του έργου δύναται να χρησιμοποιεί τη συγκεκριμένη διάταξη για να υποχρεώνει τον ανάδοχο μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας του διαγωνισμού να αναθέτει υπεργολαβικές συμβάσεις σε επιχειρήσεις της δικής του επιλογής. Πρέπει συνεπώς να ορισθεί ότι ο υπεργολάβος κατονομάζεται από τον διαγωνιζόμενο κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού και η μελλοντική σύμβαση υπεργολαβίας θα καταρτισθεί υποχρεωτικώς με τον κατονομασμένο στην προσφορά υπεργολάβο και όχι με κάποιον τρίτο.

Για τους λόγους αυτούς η διάταξη περί υποχρεωτικών υπεργολαβιών της παρ. 8 του άρθρου 5 του Ν. 1418/1984 πρέπει να τροποποιηθεί ως εξής:

«Στις διακηρύξεις η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιβάλει στους διαγωνιζόμενους, σε περίπτωση που αναδειχθούν ανάδοχοι, να αναθέσουν σε τρίτες εργοληπτικές επιχειρήσεις, εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ., συμβάσεις που αντιπροσωπεύουν κατά μέγιστο όριο το 30% της συνολικής αξίας των έργων που αποτελούν το αντικείμενο της σύμβασης. Στην περίπτωση αυτή οι διαγωνιζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να κατονομάσουν στην προσφορά τους, τις επιχειρήσεις στις οποίες

Σ.Α.Τ.Ε.

προτίθενται να αναθέσουν τις υπεργολαβικές συμβάσεις και να καταθέσουν τα σχετικά έγγραφα που αποδεικνύουν τη συνεργασία τους.»

Β) Εκχώρηση εργολαβικού ανταλλάγματος:

Η διάταξη του άρθρου 10 του ν. 3263/2004 περί απαγόρευσης της εκχώρησης του εργολαβικού ανταλλάγματος κρίνεται κατά γενική ομολογία υπερβολικά αυστηρή και δημιουργεί τεράστια προβλήματα ρευστότητας στις εργοληπτικές επιχειρήσεις, τα οποία με τη σειρά τους έχουν δυσμενή αντίκτυπο στην ποιότητα και την ταχύτητα εκτέλεσης των έργων. Για τον λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο να υιοθετηθεί μία ηπιότερη λύση ως προς το συγκεκριμένο ζήτημα, χωρίς βεβαίως να επαναφέρεται το προηγούμενο καθεστώς της δυνατότητας εκχώρησης του συνόλου του εργολαβικού ανταλλάγματος. Προτείνουμε συνεπώς την εισαγωγή της ακόλουθης τροπολογίας:

«Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4694/1930, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 3263/2004, τροποποιείται ως ακολούθως:

«2. Επιτρέπεται η εκ μέρους του αναδόχου του έργου εκχώρηση μέχρι και του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού συμβατικού αντικειμένου σε αναγνωρισμένες τράπεζες ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ή προμηθευτές υλικών και μηχανημάτων για την εκτέλεση του έργου εκ του οποίου προέρχεται η απαίτηση ή εργάτες και υπαλλήλους που χρησιμοποιήθηκαν ή χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του. Από το ανωτέρω ποσοστό αφαιρείται τυχόν καταβληθείσα ή καταβλητέα προκαταβολή.»»

Γ) Συμμετοχή εκπροσώπου των εργοληπτικών οργανώσεων στα Τεχνικά Συμβούλια.

Σε όλη τη νομοθεσία για τα δημόσια έργα υπάρχουν διάσπαρτες διατάξεις που προβλέπουν τη συμμετοχή των Τεχνικών Συμβουλίων στις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων. Κρίνεται σκόπιμη η εισαγωγή της ακόλουθης τροπολογίας στο νόμο, η οποία θα προβλέπει την υποχρεωτική συμμετοχή εκπροσώπου των εργοληπτικών οργανώσεων **ως πλήρους μέλους** σε όλα τα Τεχνικά Συμβούλια:

Σ.Α.Τ.Ε.

«Σε όσες περιπτώσεις προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία η συμμετοχή των Τεχνικών Συμβουλίων στις διαδικασίες ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων έργων, μετέχει υποχρεωτικώς στη σύνθεσή τους, ως πλήρες μέλος, και ένας εκπρόσωπος των Εργοληπτικών Οργανώσεων.»

Δ) Σύστημα «Μελέτη – Κατασκευή»

Έχει παρατηρηθεί ότι το σύστημα «μελέτη – κατασκευή» πολύ συχνά επιλέγεται για σκοπούς αλλότριους από αυτούς για τους οποίους έχει καθιερωθεί. Για να τεθεί φραγμός στην καταχρηστική εφαρμογή του προκείμενου συστήματος και μάλιστα για λόγους που σχετίζονται με προσπάθειες μεθόδευσης του αποτελέσματος δημοπρασιών, πρέπει η απόφαση για τη χρησιμοποίησή του να λαμβάνεται από τον αρμόδιο καθ' ύλην υπουργό. Για τον λόγο αυτό προτείνουμε την εξής τροπολογία:

«Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 1418/1984, όπως ισχύει με το άρθρο 4 του Ν. 2576/1998, αντικαθίσταται ως εξής:

«Για την επιλογή του συστήματος προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή, σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παρ. 4 του παρόντος άρθρου, απαιτείται απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μετά από αιτιολογημένη γνώμη του οικείου Τεχνικού Συμβουλίου της αρμόδιας Προϊσταμένης Αρχής, στη σύνθεση του οποίου συμμετέχει και εκπρόσωπος των Εργοληπτικών Οργανώσεων.»

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 10 του Π.Δ. 609/1985, όπως ισχύει με το άρθρο 6 του Π.Δ. 218/1999, καταργείται.»

Ε) Αυθημερόν λογιστικός έλεγχος των οικονομικών προσφορών

Επειδή υπάρχει κίνδυνος εκ των υστέρων αλλοίωσης του αποτελέσματος της δημοπρασίας σε περίπτωση κατά την οποία δεν ολοκληρωθεί ο πλήρης έλεγχος των οικονομικών προσφορών αυθημερόν, κρίνεται σκόπιμο να τροποποιηθεί ως ακολούθως η διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3263/2004, ούτως ώστε να καταστεί υποχρεωτική ολοκλήρωση του λογιστικού ελέγχου όλων των οικονομικών προσφορών την ημέρα διεξαγωγής της δημοπρασίας:

Σ.Α.Τ.Ε.

«4. Ο πλήρης έλεγχος των δικαιολογητικών συμμετοχής και των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται την ημέρα της δημοπρασίας και διενεργείται κατά τη σειρά της μειοδοσίας, αρχίζοντας από τον πρώτο μειοδότη. Αν η ολοκλήρωση του ελέγχου δεν είναι δυνατή την ίδια ημέρα, λόγω του μεγάλου αριθμού των προσφορών, ελέγχονται τουλάχιστον οι δέκα πρώτες κατά σειρά μειοδοσίας προσφορές. Στην περίπτωση αυτή η διαδικασία συνεχίζεται τις επόμενες εργάσιμες ημέρες, εκτός αν υφίσταται σπουδαίος λόγος για την αναβολή της σε ημέρα και ώρα που ανακοινώνεται με τοιχοκόλληση στον πίνακα ανακοινώσεων της υπηρεσίας. Ο λογιστικός έλεγχος όλων των οικονομικών προσφορών ολοκληρώνεται υποχρεωτικώς την ημέρα της δημοπρασίας.»

ΣΤ) Έκπτωση αναδόχου

Δοθέντος του ιδιαίτερα αυστηρού για τον ανάδοχο καθεστώτος έκπτωσης που θεσπίστηκε με το ν. 3263/2004, κρίνεται σκόπιμο, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος καταχρηστικής άσκησης των διευρυσμένων αρμοδιοτήτων που παρέχονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αναφορικά με την κήρυξη του αναδόχου εκπτώτου, αφενός να κηρύσσεται έκπτωτος μόνο για ουσιώδεις κακοτεχνίες και παρεκκλίσεις από τα εγκεκριμένα σχέδια και αφετέρου να εξειδικευθούν με σχετική ερμηνευτική εγκύκλιο οι περιπτώσεις παρεκκλίσεων από το εγκεκριμένα σχέδια και μη τήρησης των κανόνων ασφαλείας που συνιστούν λόγο έκπτωσης του αναδόχου, ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο έκπτωσης του αναδόχου για όλως επουσιώδεις παραβάσεις. Για τον λόγο αυτό προτείνουμε την τροποποίηση των περ. δ' και ε' της παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 3263/2004 ως ακολούθως:

*«δ) Οι εργασίες του είναι κατά σύστημα **ουσιωδώς** κακότεχνες ή τα υλικά που χρησιμοποιεί δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Για να κηρυχθεί ο ανάδοχος έκπτωτος για το λόγο αυτόν πρέπει να έχει προηγηθεί, τουλάχιστον μία φορά, η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 46 του π.δ. 609/1985 για την αποκατάσταση των κακοτεχνιών του έργου και να έχει απορριφθεί, στα πλαίσια της εφαρμογής των διατάξεων αυτών, η ένσταση του αναδόχου.*

*ε) Παρεκκλίνει **ουσιωδώς** και επανειλημμένα από τα εγκεκριμένα σχέδια ή παραλείπει συστηματικά την τήρηση των κανόνων ασφαλείας των εργαζομένων ή προστασίας του περιβάλλοντος. Για να κινηθεί η διαδικασία έκπτωσης στην περίπτωση αυτή απαιτείται η κοινοποίηση δύο*

Σ.Α.Τ.Ε.

(2) τουλάχιστον εγγράφων προειδοποιήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο.»

Ζ) Δικονομικές Τροποποιήσεις

Η παράλληλη ισχύς του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας με τις διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 1418/1984 για τη δικαστική επίλυση των διαφορών από την εκτέλεση δημοσίων έργων, έχει δημιουργήσει σύγχυση και ανασφάλεια δικαίου. Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στην αναγνώριση ή μη δυνατότητας άσκησης αγωγής, χωρίς την προηγούμενη τήρηση της ενδικοφανούς προδικασίας που απαιτείται για την προσφυγή, στις περιπτώσεις εγκεκριμένων ανεξόφλητων λογαριασμών. Το ζήτημα αυτό έχει οδηγήσει στην έκδοση αντιφατικών και εν πολλοίς εσφαλμένων δικαστικών αποφάσεων και πρέπει να αντιμετωπισθεί με την εκ νέου διατύπωση των σχετικών διατάξεων κατά τρόπο σαφή και ανεπίδεκτο αμφιβολιών ή παρερμηνειών. Για τους λόγους αυτούς προτείνουμε τις κάτωθι τροποποιήσεις των σχετικών διατάξεων του άρθρου 13 του ν. 1418/1984:

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 13 του Ν. 1418/1984 τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Κάθε διαφορά μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών που προκύπτει από τη σύμβαση κατασκευής δημοσίου έργου επιλύεται με προσφυγή ή/και αγωγή στο αρμόδιο δικαστήριο κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας ή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων. Η θεσμοθετημένη στον Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (άρθρ. 63 και 71) διάκριση μεταξύ των ενδίκων βοηθημάτων της προσφυγής και της αγωγής ισχύει και στις διαφορές του παρόντος νόμου».

2. Η παράγραφος 3 του άρθρου 13 του Ν. 1418/1984 τροποποιείται ως ακολούθως με την προσθήκη του κατωτέρω αναφερομένου εδαφίου στο τέλος της:

«3. Της προσφυγής στο εφετείο προηγείται υποχρεωτικά αίτηση θεραπείας, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, διαφορετικά η προσφυγή κηρύσσεται απαράδεκτη. Η προσφυγή στο εφετείο ασκείται μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δύο μηνών από την κοινοποίηση

Σ.Α.Τ.Ε.

της απόφασης που εκδόθηκε στην αίτηση θεραπείας ή από τη λήξη της τρίμηνης προθεσμίας της παραγράφου 7 του προηγούμενου άρθρου. Εάν το έργο εκτελείται στην Περιφέρεια δύο ή περισσότερων εφετείων, η αίτηση για τον καθορισμό του αρμόδιου εφετείου, σύμφωνα με την παράγραφο 2, υποβάλλεται μέσα στην ίδια δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία. Στην περίπτωση αυτή η δίμηνη ανατρεπτική προθεσμία για άσκηση προσφυγής αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης του Προέδρου του Συμβουλίου Επικρατείας ή του Αρείου Πάγου. Σε περίπτωση που ασκείται αποκλειστικά αγωγή, χωρίς να ζητείται με το ίδιο δικόγραφο η ακύρωση ή τροποποίηση διοικητικής πράξης ή παράλειψης, δεν απαιτείται για το παραδεκτό της αγωγής η προηγούμενη τήρηση της κατά τα άνω ενδικοφανούς προδικασίας.»

3. Να προστεθεί μεταβατική διάταξη, η οποία ορίζει τα εξής:

«Οι τροποποιήσεις των παρ. 1 και 3 του άρθρου 13 του Ν. 1418/1984 καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς υποθέσεις».

Ευελπιστώντας ότι οι προεκτεθείσες τεκμηριωμένες νομοθετικές προτάσεις μας θα εξετασθούν και θα υιοθετηθούν από την πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., σας ευχόμαστε ολόψυχα Καλή Χρονιά και κάθε επιτυχία στο δύσκολο έργο σας και σας διαβεβαιώνουμε ότι θα είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για να σας παράσχουμε όποια συνδρομή μας ζητηθεί.

Με τιμή,

Για τις Εργοληπτικές Οργανώσεις,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
της ΠΕΔΜΕΔΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
της ΠΕΔΜΗΕΔΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
της ΠΕΣΕΔΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
του ΣΑΤΕ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
του ΣΤΕΑΤ

Ι. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Α. ΚΟΥΤΕΝΤΑΚΗΣ

Κ. ΚΑΤΣΟΥΛΑΣ

Μ. ΑΛΕΠΗΣ

Γ. ΣΥΡΙΑΝΟΣ